

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 1168/2006,

31. juuli 2006,

millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2160/2003 seoses ühenduse eesmärgiga vähendada teatavate salmonella serotüüpide esinemissagedust liigi *Gallus gallus* munakanadel ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1003/2005

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

tuleb eesmärk saavutada, ja eesmärgi saavutamise tõendamiseks vajalike kontrollikavade kehtestamist. Samuti peab see vajaduse korral hõlmama rahvatervisele oluliste serotüüpide kindlaks määramist.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 2160/2003 salmonella ja teiste konkreetsete toidupõhiste zoonootilise toimega mõjurite kontrolli kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 1 ja artiklit 13,

(4) Ühenduse eesmärgi sätestamiseks koguti vastavalt komisjoni 22. septembri 2004. aasta otsusele 2004/665/EÜ (liiki *Gallus gallus* kuuluvatel munakanadel kodulindude salmonelloosi levimust käsitleva alusuuringu kohta) ⁽²⁾ võrdlusandmeid asjaomaste salmonelloosi serotüüpide esinemissageduse kohta liikmesriikides liigi *Gallus gallus* munakanadel.

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EÜ) nr 2160/2003 eesmärk on tagada õigete ja tõhusate meetmete võtmine salmonella ja muude zoonoositekitajate avastamiseks ja tõrjeks tootmise, töötlemise ja turustamise kõikides asjaomastes etappides ning eriti esmatootmistasandil, et vähendada nende esinemissagedust ja nendega seotud ohtu rahvatervisele.

(5) Määruses (EÜ) nr 2160/2003 on sätestatud, et kolmeaastase üleminekuperioodi vältel peab ühenduse eesmärk liigi *Gallus gallus* munakanade puhul hõlmama *Salmonella enteritidis*'t ja *Salmonella typhimurium*'i.

(2) Määruse (EÜ) nr 2160/2003 kohaselt tuleb kehtestada ühenduse eesmärk kõikide rahvatervise seisukohast oluliste salmonella serotüüpide esinemissageduse vähendamiseks liigi *Gallus gallus* munakanade esmatootmistasandil. Selline vähendamine on oluline, arvestades rangeid meetmeid, mida tuleb määruse (EÜ) nr 2160/2003 kohaselt hakata kehtestama nakatunud karjade puhul alates 2009. aasta detsembrist. Nakkusekahtlusega, teadmata salmonelloosiseisundiga karjadest või nakatunud karjadest pärit mune võib inimtoiduks kasutada ainult siis, kui need on töödeldud viisil, mis tagab rahvatervise seisukohalt oluliste salmonella serotüüpide hävimise kooskõlas toiduhügieeni käsitlevate ühenduse õigusaktidega.

(6) Et kontrollida ühenduse eesmärgi saavutamist, on vaja korraldada karjadelt korduv proovide võtmine.

(3) Määruses (EÜ) nr 2160/2003 on sätestatud, et ühenduse eesmärk peab hõlmama positiivsete epidemioloogiliste ühikute maksimumprotsenti ja/või positiivsete epidemioloogiliste ühikute väikseima protsentuaalse vähenemise arvandmeid, suurimat lubatud tähtaega, mille jooksul

(7) Vastavalt määruse (EÜ) nr 2160/2003 artiklile 15 konsulteeriti Euroopa Toiduohutusametiga ühenduse eesmärgi sätestamisel *Gallus gallus* munakanade puhul.

(8) Pärast komisjoni 30. juuni 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1003/2005 (millega rakendatakse määrust (EÜ) nr 2160/2003 seoses ühenduse eesmärgiga vähendada teatavate salmonella serotüüpide esinemissagedust liigi *Gallus gallus* aretuskarjades ja muudetakse määrust (EÜ) nr 2160/2003) vastuvõtmist on välja arendatud ja tunnustatud alternatiivseid analüüsimeetodeid. Lisaks peaks aretuskarjades leitud salmonelloositiivesid säilitama faagitiibi kindlaksmääramiseks ja antimikroobse tundlikkuse kontrolli jaoks tulevikus. Seetõttu tuleks määrust (EÜ) nr 1003/2005 vastavalt muuta.

(9) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

⁽¹⁾ ELT L 325, 12.12.2003, lk 1. Määrust on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1003/2005 (ELT L 170, 1.7.2005, lk 12).

⁽²⁾ ELT L 303, 30.9.2004, lk 30.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Ühenduse eesmärk

1. Määruse (EÜ) nr 2160/2003 artikli 4 lõikes 1 nimetatud ühenduse eesmärk *Salmonella enteritidis*'e ja *Salmonella typhimurium*'i vähendamiseks täiskasvanud *Gallus gallus* munakanadel on järgmine:

- a) täiskasvanud munakanade positiivsete karjade vähenemise miinimumprotsent aastas on vähemalt järgmine:
- i) 10 %, kui levimus oli eelmisel aastal alla 10 %;
 - ii) 20 %, kui levimus oli eelmisel aastal 10–19 %;
 - iii) 30 %, kui levimus oli eelmisel aastal 20–39 %;
 - iv) 40 %, kui levimus oli eelmisel aastal 40 % või rohkem või
- b) levimuse maksimaalse protsendi vähendamine 2 %ni või veelgi madalamale; kuid liikmesriikides, kus on alla 50 täiskasvanud munakanakarja, tohib positiivne olla ainult üks täiskasvanud kari.

Esimene eesmärk tuleks saavutada 2008. aastal, tuginedes sama aasta alguses algavale seirele. Seoses 2008. aasta eesmärgiga kasutatakse vastavalt otsuse 2004/665/EÜ artikli 1 lõikele 1 läbi viidud alusuuringu tulemusi käesolevas artiklis nimetatud võrdlusmääradena.

2. Kontrollikava ühenduse eesmärgi saavutamise kontrollimiseks on sätestatud lisa.

Saavutuste hindamisel võetakse arvesse kolme järjestikuse aasta tulemused.

Kui lisa ei ole esitatud tehnilisi kirjeldusi, võetakse selle punkti rakendamisel riiklikes tõrjeprogrammides soovituslikuks komis-

joni otsuse 2004/665/EÜ artiklis 5 nimetatud tehnilised kirjeldused.

3. Komisjon kaalub lisa olevate kontrollikavade läbivaatamist, võttes aluseks esimesel tõrjeprogrammi aastal omandatud kogemused, nagu on märgitud määruse (EÜ) nr 2160/2003 artikli 5 lõikes 1 (riiklik tõrjeprogramm).

Artikkel 2

Määruse (EÜ) nr 1003/2005 muutmine

Määruse (EÜ) nr 1003/2005 lissasse lisatakse punktid 3.4 ja 3.5 järgmiselt:

“3.4. Muud meetodid

Kui proove võetakse ettevõtja algatusel, siis võib käesoleva määruse lisa punktis 3 sätestatud proovide ettevalmistamise meetodite, avastamise meetodite ja serotüüpiseerimise asemel kasutada määruse (EÜ) nr 882/2004 (*) artiklis 11 sätestatud analüüsimeetodeid, kui need on tunnustatud vastavalt standardile EN/ISO 16140/2003.

3.5. Tüvede säilitamine

Vähemalt ametliku kontrolli käigus eraldatud tüved tuleb säilitada faagitüübi kindlaksmääramiseks ja antimikroobse tundlikkuse kontrolli jaoks, kasutades kultuuride kogumise tavameetodit, mis peab tagama tüvede säilimise vähemalt kaheks aastaks.

(*) ELT L 191, 28.5.2004, lk 1.”

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. augustist 2006.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 31. juuli 2006

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Markos KYPRIANOU

LISA

Artikli 1 lõikes 2 nimetatud kontrollikava ühenduse eesmärgi saavutamise kontrollimiseks liigi *Gallus gallus* täiskasvanud munakanadel esinevate salmonella serotüüpide *Salmonella enteritidis* ja *Salmonella typhimurium* vähendamiseks

1. VALIMI VÕTMISE RAAMID

Valimi võtmise raamid peavad hõlmama kõik määruse (EÜ) nr 2160/2003 artiklis 1 nimetatud liigi *Gallus gallus* munakanade karjad (edaspidi "munakarjad").

2. MUNAKANADE SEIRE

2.1. Proovide võtmise sagedus ja seis

Proovide võtmise munakanadelt algatab toidukäitleja (edaspidi "käitleja") ja pädev asutus.

Proovide võtmine käitleja algatusel toimub vähemalt iga viieteistkümne nädala järel. Esimene proov võetakse 24 +/- 2 nädala vanuselt.

Pädev asutus võtab proove vähemalt

- a) ühelt vähemalt tuhandepealiselt karjalt aastas ettevõtte kohta;
- b) 24 +/- 2 nädala vanuses munakarjalt, kes elab lindlas, kus eelmisel karjal tuvastati salmonelloos;
- c) iga *Salmonella enteritidis*'e või *Salmonella typhimurium*'i nakkuse kahtluse puhul, mis on avastatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/99/EÜ⁽¹⁾ artikli 8 kohaselt läbi viidud, toidust põhjustatud haiguspuhangute epidemioloogilise uuringu tulemusel;
- d) kõigilt ettevõttes asuvatelt munakarjadelt, kui ühes munakarjas on avastatud *Salmonella enteritidis* või *Salmonella typhimurium*;
- e) juhul, kui pädev asutus peab seda asjakohaseks.

Pädeva asutuse läbi viidud proovide võtmine võib asendada üht käitleja algatusel tehtavat proovide võtmist.

2.2. Proovivõtuprotokoll

Proovide tundlikkuse suurendamiseks võetakse proove nii väljaheitematerjalist kui ka keskkonnast, vähemalt nii, nagu on sätestatud punktides a ja b:

- a) puuris peetavate lindude puhul võetakse pärast sõnniku eemaldamise süsteemi töötamist kõikidelt lindlas asuvatelt lintidelt ja kaabitsatelt 2 x 150 grammi väljaheidete loomulikku liitproovi; astmeliste puuridega lindlas, kus puuduvad kaabitsad või linnid, võetakse 2 x 150 grammi segunenud värsket väljaheidet 60 erinevast kohast puuride all asuvast sõnnikuhooldlast;
- b) õrrekanala või vabapidamise puhul võetakse proove kahelt paarilt proovivõtujalatsitelt või -sokkidelt, vahetamata jalatsite kilekatteid proovivõtujalatsite vahetamise ajal.

Kui proove võtab pädev asutus, kogutakse kõige tolmurohkematest kohtadest kogu lindlast 250 ml tolmu kaaluga vähemalt 100 grammi. Kui tolmu ei ole piisavalt, võetakse veel 150 grammi väljaheidete loomulikku liitproovi või veel üks paar proovivõtujalatsitelt või -sokke.

⁽¹⁾ ELT L 325, 12.12.2003, lk 31.

Punkti 2.1 alapunktides b, c ja d nimetatud proovivõtmiste korral peab pädev asutus vajaduse korral lisaanalüüsi tehes ise veenduma, et salmonelloosiproovide tulemused lindudel ei ole mõjutatud antimikroobikumide kasutamisest karjades.

Kui ei tuvastata *Salmonella enteritidis*'t ja *Salmonella typhimurium*'i, küll aga antimikroobikumide olemasolu või bakterite kasvu pärssiv toime, loetakse seda karja nakatunud karjaks artikli 1 lõikes 2 nimetatud ühenduse eesmärgi mõistes.

3. PROOVIDE ANALÜÜSIMINE

3.1. Proovide transport ja ettevalmistamine

Proovid saadetakse proovivõtupäeval kullerpostiga või kulleriga määruse (EÜ) nr 2160/2003 artiklis 11 nimetatud laboritesse. Laboris tuleb proove hoida jahutatuna kuni uurimiseni, mis peab toimuma 48 tunni jooksul pärast proovi saamist.

3.1.1. Jalatsiproovid

- a) Kaks paari proovivõtupalatseid (või sokke) pakitakse ettevaatlikult lahti, et vältida külgekleepunud ainese mahapudenemist, ja asetatakse 225 ml toatemperatuurini eelsoojendatud puhverdatud peptonvette.
- b) Proovi täielikuks küllastamiseks segatakse ja jätkatakse kultuuri kasvatamist punktis 3.2 osutatud tuvastusmeetodil.

3.1.2. Muu fekaalmaterjal ja tolmuproovid

- a) Väljaheiteproovid liidetakse ja segatakse hoolikalt ning sellest võetakse 25grammine osaproov kultuuri kasvatamiseks.
- b) See 25grammine osaproov asetatakse 225 ml toatemperatuurini eelsoojendatud puhverdatud peptonvette.
- c) Kultuuri kasvatamist jätkatakse punktis 3.2 kirjeldatud tuvastusmeetodil.

Kui väljaheidete ettevalmistamiseks salmonelloosi tuvastamiseks on kokku lepitud ISO standardid, siis tuleb kohaldada neid eespool nimetatud sätete asemel proovide ettevalmistamise puhul.

3.2. Tuvastusmeetod

Tuvastamiseks kasutatakse Madalmaades Bilthovenis asuva salmonella uurimise ühenduse tugilabori soovitatavat meetodit. Meetodit on kirjeldatud standardi ISO 6579 (2002) eelnõu kehtiva versiooni D lisas "Salmonella liikide tuvastamine loomade väljaheites ja esmatootmistasandi proovides". Selle meetodi puhul kasutatakse ainsa selektiivsõotmena pooltahket söödet (modifitseeritud pooltahke Rappaport-Vassiladise sööde, MSRV).

3.3. Serotüüpide määramine

Igast positiivsest proovist määratakse Kaufmann-White'i skeemi põhjal vähemalt ühe isolaadi serotüüp.

3.4. Muud meetodid

Kui proove võetakse käitleja algatusel, siis võib käesoleva määruse lisa punktis 3 sätestatud proovide ettevalmistamise meetodite, avastamismeetodite ja serotüüpiseerimise asemel kasutada määruse (EÜ) nr 882/2004⁽¹⁾ artiklis 11 sätestatud analüüsimeetodeid, kui need on tunnustatud vastavalt standardile EN/ISO 16140/2003.

3.5. Tüvede säilitamine

Vähemalt need tüved, mis eraldatai pädeva asutuse kogutud proovidest, tuleb säilitada faagitüübi kindlaksmääramiseks ja antimikroobse tundlikkuse kontrolli jaoks, kasutades kultuuride kogumise tavameetodit, mis peab tagama tüvede säilimise vähemalt kaheks aastaks.

⁽¹⁾ ELT L 191, 28.5.2004, lk 1.

4. TULEMUSED JA ARUANDLUS

Munakari loetakse ühenduse eesmärgi saavutamise kontrollimisel positiivseks siis, kui *Salmonella enteritidis* ja *Salmonella typhimurium* (välja arvatud vaktsiinitüved) tuvastatakse asjaomase munakarja ühes või mitmes proovis. Positiivset munakarja arvestatakse ainult üks kord, sõltumata proovide võtmise ja analüüside arvust, ning seda esitatakse aruandes ainult tuvastamise esimesel aastal.

Aruandlus hõlmab järgmist:

- a) kontrollitud munakanade karjade koguarv ja munakarjade arv, keda on kontrollitud iga punktis 2.1 nimetatud seisukorra suhtes;
- b) nakatunud karjade koguarv ja iga punktis 2.1 nimetatud seisukorra suhtes tehtud kontrolli tulemused;
- c) tulemuste selgitus, eriti erakorralistel juhtudel.

Käesolevas punktis nimetatud tulemused ja muu lisateave tuleb esitada direktiivi 2003/99/EÜ artikli 9 lõikes 1 sätestatud arengu ja allikate aruande osana.
